

Obsah

Slovo úvodem.....	9
1 K FENOMÉNU ÚCTY (Anna Hogenová)	11
2 JE SCHOPNOST ÚCTY VĚCÍ VÝCHOVY? (Naděžda Pelcová)	23
2.1 Předpoklady	23
2.2 Historický exkurz – ctnosti.....	23
2.3 Úcta a uctívání v náboženské a filosofické reflexi	24
2.4 Co je zdrojem sebeúcty učitele a vychovatele?	27
2.5 Jak budovat úctu a sebeúctu?	30
2.6 Kam zařadit do dnešního školního vzdělávání „sebe-úctu“ žáka? ...	31
3 VÝCHOVA K ÚCTĚ. ÚCTĚ K ČEMU? (David Rybák)	35
3.1 Naše situace čili kdo jsme.....	36
3.2 Smysl vzdělání v novověkém étosu	39
3.3 Úcta k čemu?.....	40
3.4 <i>Scholé</i> jako záchrana školy	43
3.5 Silný a slabý smysl řeči o efektivitě.....	45
3.6 <i>Theória</i>	48
3.7 Skutečnost výchovy a podstata výchovy	51
3.8 Rozumění je mimo tabulky a testovatelnost.....	55
3.9 <i>Theórein</i> namísto závěru kapitoly.....	57
4 PAIDEIA – VÝCHOVA K ÚCTĚ (Zuzana Svobodová)	61
4.1 Úcta k druhému – vstupní otázky.....	61
4.2 Lidství čili o přirozenosti člověka	62
4.3 Lidskost čili o směřování člověka.....	65
4.4 Úcta v kontextu výchovy člověka jakožto péče o duši.....	68
5 ÚCTA A INTERAKCE – DVA ROZMĚRY LIDSKÉ DŮSTOJNOSTI (Tomáš Samek)	75
5.1 Vertikální rozměr důstojnosti.....	75
5.2 Horizontální rozměr důstojnosti.....	76
5.3 Úcta a respekt.....	78
5.4 Důstojnost slabšího a mnohost	80
5.5 Důstojnost ve výchově: úcta a interakce	82

6	K JINAKOSTI (Věra Jirásková).....	87
6.1	Problém klíče k problematice vztahu úcty k jinakosti.....	87
6.2	Možnosti výchovy a vzdělávání k úctě k jinakosti druhého člověka aneb několik „ale“	88
6.3	Význam realistického vzdělávání v pregraduální přípravě učitelů ...	91
7	JINAKOST, PŘEDSUDKY A PŘIJETÍ ROMSKÝCH ŽÁKŮ VE VZDĚLÁVÁNÍ (Zbyněk Němec).....	95
7.1	Jinakost, etnicita a Romové.....	95
7.2	O předsudcích.....	97
7.3	Romové a postoje společnosti.....	98
7.4	Postoje vůči Romům u žáků	99
7.5	Postoje vůči Romům u učitelů.....	100
8	PODPŮRNÁ OPATŘENÍ U ŽÁKŮ S ODLIŠNÝMI KULTURNÍMI A ŽIVOTNÍMI PODMÍNKAMI V INKLUZIVNÍ ŠKOLE (Miroslava Bartoňová, Kateřina Šimčíková).....	107
8.1	Žák s odlišným kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami	108
8.2	Hodnoty, normy, normalita	109
8.3	Sociálně psychologické pojetí normality.....	111
8.4	Strategie v edukaci žáků s odlišnými kulturními a jinými životními podmínkami.....	111
8.5	Metodika výzkumného šetření, charakteristika výzkumného vzorku, výsledky šetření	114
8.6	Diskuze	120
9	RESPEKT K ČLOVĚKU. JINAKOST PŘI POCHOPENÍ ČLOVĚKA SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM (Lea Květoňová, Pavlína Šumníková).127	
9.1	Je nevidomost výzvou nebo břemenem?.....	128
9.2	Nutnost alternativních postupů	129
9.3	O jeden velký zdroj energie méně.....	131
9.4	Možnosti různých životních cest v poměru „sto ku jedné“	132
10	JINAKOST ZTRÁTY SLUCHU – POTŘEBA MEZILIDSKÉ ÚCTY A RESPEKTU (Tereza Hradilová).....	137
10.1	Uvedení do problematiky – sluchový propletenec.....	137
10.2	Disability studies dnes, eugenika a sterilizace dříve... jak si v tom porozumíme?	139

11	HISTORIE (NE)ÚCTY K LIDEM S DOWNOVÝM SYNDROMEM (Monika Mužáková)	151
11.1	Mentální postižení v tenatech eugenických teorií	151
11.2	John Langdon Haydon Down.....	154
11.3	Downův syndrom ve speciálně pedagogických souvislostech	155
11.4	Cesty k úctě z pohledu speciální pedagogiky	157
11.5	Narativní studie	158
11.6	Paní Medřická a syn Jiří.....	159
11.7	Úcta k odlišnosti jako mravní maxima speciální pedagogiky.....	167
12	ETICKÝ PŘÍSTUP V INTERVENCI U DĚTÍ S PORUCHOU AUTISTICKÉHO SPEKTRA – KOMUNIKACE MÍSTO PROBLÉMOVÉHO CHOVÁNÍ (Jana Jamrichová)	171
12.1	Co je problémové chování, pohled aplikované behaviorální analýzy	172
12.2	ABC analýza chování.....	174
12.3	Funkce chování.....	175
12.4	Verbální chování – VB (verbal behavior) a komunikační terapie ..	176
12.5	Jak stanovit cíle intervence.....	179
12.6	Etický přístup ke klientovi.....	181
13	ASPEKTY STIGMATIZÁCIE REKONŠTRUOVANÝCH RODÍN A NEVLASTNÝCH RODIČOV A ICH SÚVISLOSŤ S FENOMÉNOM REŠPEKTU A (SEBA)ÚCTY (Barbara Valešová Malecová)	187
13.1	Vymedzenie pojmov	187
13.2	Terminologické problémy	189
13.3	Spoločenské mýty o rekonštruovaných rodinách a nevlastných rodičoch.....	190
13.4	Stereotypy o rekonštruovaných rodinách a nevlastných rodičoch a deťoch.....	191
13.5	Stereotypy a predsudky o nevlastných otcoch.....	194
13.6	Stereotypy a predsudky o nevlastných deťoch.....	197
13.7	Zobrazenie rekonštruovaných rodín a jej členov vo folklóre a médiách	197
13.8	Vplyv predsudkov, mýtov a mediálneho zobrazenia na nevlastných rodičov, nevlastné deti a rekonštruované rodiny	200
13.9	Možnosti zmiernenia či odstránenia zdrojov stigmatizácie rekonštruovaných rodín (podpora úcty a rešpektu).....	205

14 ÚCTA A RESPEKT VE VÝCHOVĚ A VÝCHOVA K EKONOMICKÉMU MYŠLENÍ A ROZHODOVÁNÍ (Milena Tichá)	215
15 ÚCTA JAKO VÝCHODISKO PROCESU REFORMY VZDĚLÁVÁNÍ (Michaela Dvořáková)	223
15.1 Pedocentrická východiska	225
15.2 Kurikulární hnutí	225
15.3 Nová futuristická kurikula	227
15.4 Kritika nových kurikul a sociální realisté	231
16 FENOMÉN ÚCTY V KONTEXTU DIDAKTIKY SPOLEČENSKÝCH VĚD A FILOSOFIE VÝCHOVY (Zbyněk Zicha)	237
16.1 Souvislost úcty a výchovy	239
16.2 Otázka přítomnosti úcty ve výchově společenských věd	242
Slovo závěrem	249
Summary of the collective monography	253